

STANOWISKO
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

z dnia 18 czerwca 2018 roku

**w sprawie podjęcia działań minimalizujących skutki suszy w województwie lubuskim
w uprawach rolnych**

Na podstawie § 38 pkt 4 Statutu Województwa Lubuskiego przyjętego uchwałą Nr XL/462/13 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 9 września 2013 r. w sprawie przyjęcia Statutu Województwa Lubuskiego (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2013 r., poz. 1992), podejmuje się następujące stanowisko:

§ 1. Sejmik Województwa Lubuskiego – zgodnie z wnioskiem Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska dostrzega bardzo trudną sytuację w rolnictwie na terenie województwa lubuskiego, spowodowaną długotrwałym okresem braku opadów atmosferycznych i wysokich temperatur, które wystąpiły w kwietniu, maju i czerwcu 2018 r., powodując duże i nieodwracalne straty we wszystkich uprawach rolnych – uznaje za zasadne:

- 1) niezwłoczne wprowadzenie stanu klęski żywiołowej związane z działaniem siły natury (długotrwałe występowanie ekstremalnych temperatur i suszy),
- 2) rozszerzenie katalogu roślin objętych suszą i ekstremalnymi temperaturami o rzepak ozimy, rzepak jary, słonecznik, len, bobowate, kukurydzę, warzywa, zioła i inne uprawy,
- 3) rozszerzenie form pomocy o pomoc finansową z budżetu Unii Europejskiej,
- 4) przygotowanie rozporządzenia przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zobowiązującego samorządy gminne do delegowania pracowników do prac w komisjach szacujących szkody,
- 5) zwiększenie sieci punktów pomiarowych na terenie województwa lubuskiego, z których korzysta Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach,
- 6) uznanie za zasadne odseparowanie produkcji zwierzęcej od produkcji roślinnej przy ustalaniu wysokości strat w gospodarstwie rolnym.

§ 2. Decyzję o wystąpieniu suszy powinien podejmować Wojewoda, po konsultacjach z Lubuską Izbą Rolniczą, Lubuskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Kalsku i Samorządem Gminnym, a nie Instytutem Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach.

§ 3. Stanowisko wraz z uzasadnieniem Sejmik Województwa Lubuskiego kieruje do Prezesa Rady Ministrów RP, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, do wiadomości Krajowej Radzie Izb Rolniczych w Warszawie i Lubuskiej Izby Rolniczej w Zielonej Górze.

§ 4. Wykonanie Stanowiska powierza się Zarządowi Województwa Lubuskiego.

§ 5. Stanowisko wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY SEJMIKU

Czesław Fiedorowicz

UZASADNIENIE

Mając na uwadze problemy z jakimi będą musieli spotkać się rolnicy, producenci rolni, firmy obsługujące sektor rolny oraz banki finansujące rolnictwo Sejmik Województwa Lubuskiego wnosi o podjęcie działań zmierzających do ogłoszenia stanu klęski suszy w rolnictwie na terenie naszego regionu taką możliwość daje znówelizowana w 2015 r. ustawa o stanie klęski żywiołowej w art. 5. Wprowadzenie stanu klęski suszy otwiera możliwość oszacowania pełnych strat poniesionych przez rolników oraz zwrócenie się do UE o sfinansowanie pomocy dla poszkodowanych gospodarstw bez konieczności zaliczenia tej pomocy do pomocy de minimis.

Stan upraw oraz prognozowane w związku z tym plony zapowiadają bardzo słabe zbiory we wszystkich grupach roślin. W szczególności sposobowi zniszczeniu uległy zboża jare, ozime, rzepak, oraz wszelkie inne uprawy jare w tym buraki cukrowe oraz kukurydza, słonecznik, warzywa i ziola.

Sytuacja ta z dnia na dzień się pogorsza a co za tym idzie nastroje rolników są coraz bardziej przygnębiające. W historii dziesięcioleci zdarzały się okresy suszy jednak skala zniszczeń w tym roku jest nie do porównania z latami poprzednimi. Rolnicy tracą nadzieję na to że jakkolwiek roślina będzie plonować na dobrym poziomie wiele upraw już dziś kwalifikuje się do przeorania w pozostałych plony będą bardzo słabe a ich jakość bardzo niska.

Monitoring suszy jaki prowadzi IUNiG w Puławach nie odzwierciedla tej sytuacji. W wykazie roślin jakie uległy uszkodzeniu w wyniku suszy nie pojawia się rzepak, burak, ziemniaki, kukurydza strączkowe. Dlatego dane te są niewiarygodne i nie obrazują sytuacji.

Dane meteorologiczne ze stacji meteo z Żagania i Zielonej Góry wskazują że miesiąc kwiecień był suchy z sumą miesięcznych opadów dla Żagania 16,6 mm i 32 mm dla Zielonej Góry, natomiast miesiąc maj był skrajnie suchy dla Żagania 11,6 mm. Oraz bardzo suchy dla Zielonej Góry 10,0 mm.

Skrajnie niskie opady w tym okresie nałożyły się na okresy bardzo wysokich temperatur co skutkowało potęgowaniem efektu braku wilgoci i co za tym idzie zamieraniem i usychaniem roślin. W miesiącu maju w stacji Zielona Góra zanotowano 10 dni o temperaturze średnio dobowej powyżej 25 st. C oraz 31 maja średnia dobowa przekroczyła 30 st. C. Do dnia 15 czerwca susza glebowa stale się pogłębia co powoduje dalsze nieodwracalne straty w uprawach które dotyczą już roślin okopowych oraz kukurydzy.

Sytuację pogarsza bardzo niska rentowność produkcji rolnej która z roku na rok staje się coraz mniej opłacalna.

Ponadto rolnicy wykorzystali programy pomocowe modernizując swoje warsztaty pracy finansując wkład własny kredytem komercyjnym. Wielu z nich z konieczności chroniąc się przed utratą dzierżawionej ziemi wykupiła na raty grunty z zasobów Agencji Rolnej.

Biorąc to wszystko pod uwagę ten rok będzie dla bardzo wielu z nich bardzo trudnym i doprowadzi do bankructwa wiele bardzo dobrych gospodarstw. Już dziś nastroje wśród rolników są złe. Niepodjęcie działań zmierzających do złagodzenia skutków anomalii pogodowej doprowadzi w krótkim czasie do protestów tej grupy społecznej na niespotykaną skalę.